

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
 רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

שיעורו של מרן ראש הישיבה
 רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

בית נאמן

יום שני י"ב תמוז התשע"ב, יום שלישי י"ג תמוז התשע"ב
 נושאי השיעור:

מאה ברכות בכל יום

א. מה הן המאה ברכות. ב. אם נשים חייבות במאה ברכות. ג. מי תיקן מאה ברכות ולמה? ד. מה הסוד שידע בלעם? ה. מה היה מקלל ברגע? ו. רמז על הצפירה קודם כניסת השבת. ז. לא איש א-ל ויזכב - הקדוש ברוך הוא איתנו תמיד.

מה הן המאה ברכות?

א. ¹בן איש חי פרשת בלק שנה ראשונה [הלכה א'] **בכל ימות החול ושלמים מאה ברכות אצל כל אדם על ידי ברכות השחר, וברכות התפלה מתחילה ועד סוף, ועל ידי ברכות של אכילה ושתיה.** הרמב"ם (פ"ז מהלכות תפלה ה"ד) סָפַר אותם אחד אחד. ברכות השחר של הבוקר עשרים ואחת. יש לך שתי ברכות על נטילת ידיים ואשר יצר, שתי ברכות המחזיר בשמות והנותן לשכוי בינה. אחר כך שלש עשרה ברכות מ'פוקח עורים" עד "שלא עשני אשה". ארבע ושלש עשרה - שבע עשרה. אחר כך "גומל חסדים טובים לעמו ישראל" - שמונה עשרה. ושלש ברכות של ברכות התורה. הראשונה "על דברי תורה", והשנייה "המלמד תורה לעמו ישראל", והשלישית "נותן התורה" - עשרים ואחת.² אז יש לנו כאן עשרים ואחת ברכות. אחר כך יש לנו ברכת טלית ותפלין - עשרים ושלש. יש לנו ברוך שאמר וישתבח - עשרים וחמש. יש לנו ברכות קריאת שמע שלש בבוקר וארבע בערב, בבוקר יש לנו "ויצר המאורות" ו"הבחר בעמו ישראל" לפני קריאת שמע, ואחר כך "גאל ישראל" זה שלש. ובערב יש לנו שתיים ושתים, "שתים לפנייה ושתים לאחריה" (ברכות דף י"א ע"א), "המעריב ערבים" ו"אוהב את עמו ישראל", "גאל ישראל" ו"שומר את עמו ישראל לעד אמן", עוד שבע - שלושים ושתים. ויש לנו שלש עמידות, בכל עמידה יש תשע עשרה ברכות (פעם היו שמונה עשרה ברכות, וגם לשמונה עשרה יש חשבון, אבל נעשה תשע עשרה) שלושים ושתים ועוד חמשים ושבע - שמונים ותשע. מה נשאר לנו? אחת עשרה. בכל סעודה אדם עושה שש ברכות (נטילת ידיים ו"המוציא לחם מן הארץ", וארבע ברכות ברכת המזון), יש לך כבר עודף - מאה ואחת. ובשבת חסר לנו.

נשים אינן חייבות במאה ברכות

ב. עכשיו יש שאלה, האם נשים חייבות במאה ברכות או לא חייבות? הפשט הוא שלא חייבות. למה? כי כל החשבון הזה הוא רק לגברים, אשה לא צריכה להתפלל שלש תפלות. ככה כתב מגן אברהם (בסימן ק"ו סק"ב), ואפילו דיין תפלה פשוטה שאומרים בבוקר. ככה נהגו בחוץ לארץ נשים מבוגרות שלא ידעו להתפלל, אחרי עקשות נטילת ידיים, שמות את היד על המזוזה ומתפללות "שמור עלינו, ועל בעלי, ועל הילדים, ועל המשפחה, ועל הכל". והתפלה הזאת מספקת. הרב קפאח אומר שהנשים שלנו מתפללות כמו שהיה בזמן משה רבנו. מה הכוונה? בזמן משה רבנו לא היה נוסח של תפלה, אלא כל אחד מתפלל "לפי צחות לשונו". (ככה הרמב"ם כותב בהלכות תפלה פ"א ה"א). אחר כך בא עזרא הסופר ותיקן ברכות ושמונה עשרה, אבל הם נשארו תפלה כמו פעם. מה תאמר ליי? לא, שיתפללו תפלה אחת [וכן ההלכה למעשה]. נגיד יעשו עמידה פעם אחת, ואחר כך מה יעשו? יאכלו כל הזמן פירות במטבח? כל הזמן אוכלות ואוכלות, מבלעים ואוכלים. זה נקרא "ברכה שאינה צריכה". אין היתר לגרום

- שיעור זה נמסר ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל ביום שני י"ב תמוז התשע"ב בבית מדרשו בין מנחה לערבית. תודתנו נתונה להנהלת ישיבתנו הקדושה "כסא רחמים" ולעוסקים בהקלטות ושימור הדברים ושכמ"ה. המערכת.
- יש מחלוקת על "הנותן ליעף כח" (עיין בב"י סי' מ"ו ובש"ע שם סעיף ו' ו"בכה"ח שם), אבל אנחנו אומרים אותה. יש מחלוקת אם "והערב נא" היא מחוברת לברכה שלפניה והיא ברכה אחת, פתיחה וחתימה, או שהם שתי ברכות, והמסקנה שהם שתי ברכות (עיין סי' מ"ז ס"ו ו"בכה"ח והערות איש מצליח שם).

ברכה שאינה צריכה רק בשבת, בחול לא שייך. על כרחנו לומר [מזה שלא התירו הפוסקים לנשים לגרום ברכה שאינה צריכה בחול כדי להשלים מאה ברכות] שנשים פטורות. יש מחמירים, אבל זה רק לאלה שנוהגות להתפלל כל התפלות, וגם זה לא מן הדין. אי אפשר לומר שנשים חייבות. [וע"ע בעלון בית נאמן מס' 224 אותיות י"א - י"ב ומס' 226 אות ג'].

מי תיקן מאה ברכות ולמה?

ג. מי תיקן מאה ברכות? יש בגמרא (מנחות דף מ"ג ע"ב. וע"ש פרשי' ותוס') כמה רמזים. "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה" (דברים י"ב), אל תקרי מה אלא מאה. למה אמרו "אל תיקרי מה אלא מאה"? יש הסבר שהמלה מה בא"ת ב"ש, המ"ם זה יו"ד והה"א זה צד"י, יו"ד וצד"י ביחד זה מאה. ויש הסבר שבפסוק הזה כולו יש תשעים ותשע אותיות, תוסיף בו אות אחת - במקום "מה" תעשה "מאה" - יצא לך מאה. ויש עוד רמז (זה רמז שלי), הרב חיד"א כותב בשו"ת יוסף אומץ (סי' נ' א"י) כי זכר את הסימן: כי חצי של מאה זה נ' ו' סימן נ' שיש מדרשים שונים. יש אומרים שמשה רבנו תיקן מאה ברכות, ויש אומרים שדוד המלך תיקן. למה משה רבנו תיקן? אמר: זה טוב, זה יגן על ישראל מצ"ח קללות שיש בפרשת כי תבוא, וגם כתוב שם "גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב" (דברים כ"ח, ס"א), שתיים ועוד צ"ח זה מאה, אז תיקן להם מאה ברכות. [ע"כ מדברי החיד"א שם בשם הקדמונים ע"ע]. ומצאתי רמז בתורה "וזאת הברכה אשר בירך משה איש האלקים את בני ישראל" (דברים ל"ג, א'). "הברכה אשר בירך" - זה הברכות. "משה איש האלקים" ראשי תיבות מאה. אז משה רבנו תיקן להם מאה ברכות. ויש אומרים שדוד המלך תיקן, ומצאו רמז "נאום הגבר הוקם על" (זה כתוב בסוף שמואל-ב' כ"ג, א'). על עולה מאה. וגם כן בתהלים כתוב "הנה כי כן יבורך גבר ירא ה'" (תהלים קכ"ח ד'), אל תקרי יבורך אלא יברך. (כמו שכתוב בסוטה דף ל"ח ע"ב) על פסוק אחר "טוב עין הוא יבורך" (משלי כ"ב ט'), אל תקרי יבורך אלא יברך). וכמה עולה "כי כן" מאה. ומכאן ראייה למה שאמרתי למעלה, "בורך גבר" - גבר ולא אשה... ולמה תיקן את זה דוד המלך? כי הייתה מגיפה בזמנו, כל יום היו מתים רחמנא ליצלן מאה בחורים. עמד ותיקן מאה ברכות ופסקה המגיפה.

ראיה שעוד לפני דוד המלך ע"ה היו מברכים

ד. ויש לי הוכחה מהתנ"ך שעוד לפני דוד המלך היו מברכים. למה? כי העקשנים יגידו כל הברכות מדרבנן, גם הלשון הוא מדרבנן, כמו "המחזיר שכינתו לציון". "המחזיר" זה לשון של חכמים, בתורה לא כתוב מחזיר, אלא כתוב "משיב". גם "תפלין" זה לשון חכמים, "להתעטף" גם כן לא נמצא [בתנ"ך] לשון מתעטף, יש כל מיני קושיות. [עיין בשו"ת בית נאמן ח"א חאו"ח סי' ו']. נכון, יכול להיות שהנוסח העיקרי האחרון סודר על ידי אנשי כנסת הגדולה בבית שני, אבל היו מברכים גם לפני כן, עוד לפני דוד המלך. מניין לנו? משמואל הנביא. כאשר שאל הלך לחפש את האתונות, הלך לחפש

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י"ם:	19:14	20:31
ת"א:	19:31	20:34
חיפה:	19:22	20:35
ב"ש:	19:29	20:31

"האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריך"

1. בזה אמרו המפרשים רמז בפסוק "כרמי שלי לפני, האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריך" (שיר השירים ח', י"ב). הגמרא בחולין (דף פ"ז ע"א) אומרת **שעל כל ברכה מגיע לאדם עשרה זהובים**⁵. לכן "האלף לך שלמה" מגיע לך כל יום אלף זהובים [על מאה ברכות], "ומאתים" - בשבת חסר לי עשרים ברכות, אז חסר לי מאתיים זהובים, מה עושים? התשובה היא "לנוטרים את פריך" - לאכול פירות. ומי שאינו אוכל פירות, הפירות מזיקים לו (יש כאלה), הפסוק ממשיך "היושב בגנים" - תלך לגן, יש לך שם בשמים, מן הדין מותר להריח אפילו כשהם מחוברים, אבל עדיף שאדם לא יברך עליהם כשהם מחוברים. (למשל, אם עשו ברכת האילנות בשבת. יש חכמים שאמרו לא כדאי לעשות בשבת, כי אולי יתלוש. ואמרו: "לא גוזרים גזירות מדעתנו", מותר לאדם לברך בלי להזיז את הדבר. עיין בספר ה' נסי ח"ב פ"ב הלכה ו' ובהערה שם). יש לך גן שכולו בשמים והדסים, תברך גם עצי, גם עשבי, גם מיני, הכל תברך. ואם אין לך לא גן ולא פירות, מה תעשה? "חברים מקשיבים לקולך השמיעני" - תקשיב לברכות של העולים לתורה. "מקשיבים לקולך". פעם הביאו פתק (שמתי אותו במחזור של כיפור), ושמה כתוב שביום כיפור חסר לנו שלושים וחמש ברכות. בימי תעניות בלילה אוכלים, ביום שבת יש לנו את כל הפירות והדברים האלה. בכיפור כמה תעשה? בתונס נהגו ביום כיפור להביא חבוש שכולו מלא נקבים נקבים, לוקחים חבוש שלשה ארבעה ימים לפני כן, תוקעים בו ציפורן, כולו מלא ציפורן והריח שלו נפלא. לא ידעתי למה באמצע החזרה מעבירים אותו, כל אחד מריח "אי נחת רוח... תודה רבה". וככה עוד אחד ועוד אחד. [מתברר ש] זה לא היה ככה, אלא זה היה בשביל להשלים מאה ברכות ביום כיפור. כשלקחו את החבוש הזה, בירכו עליו. אחר כך שכחו את טעם המנהג, ומנהג אבותיהם בידיהם [להכין חבוש כזה בלי לברך עליו...]. בישיבה נוהגים ביום כיפור להביא ארבעה סוגים של בשמים, גם "הנותן ריח טוב" על לימון⁶. אז מברכים "עציי", מברכים "עשבי", מברכים "מיני" (על ציפורן מברכים "עציי"), ומברכים "הנותן ריח טוב בפירות". כל פעם אחרי התפלה מביאים את זה, אבל לפעמים אתה לא מגיע, אז חייבים את הדרך הזאת להקשיב לאלה שקוראים בתורה⁷.

5. עשרה זהובים זה המון כסף, פעם עשיתי חשבון שזה לפחות אלף דולר כל ברכה. אם אדם אומר ברכות כמו שצריך, ורוצה לבקש על החשבון, שיבקש: "היום בירכתי כמה ברכות כבוונה, תן לי על החשבון משהו". והוא יקבל, זה בדוק ומנוסה. העולם חושבים שבשביל לבקש צריך ללכת לבני אדם, להתרפס בפניהם ולהשתחוות אליהם. **רב האי גאון** (בשירו "מוסר השכל") "ולמה תהיה שואל לשואל? שאל מא-ל, הלא הכל ביד א-ל". אתה מתחנן לבן אדם, והבן אדם הזה מאיפה יש לו? יש לו מהשמים! אז תלך ישר לשם. בשביל מה צריך מתווך? לא צריך מתווך. יכול להיות שאתה צריך שם יעוור לך, לפני שאתה הולך אליו תתפלל שהבן אדם הזה יהיה בסדר. פעם בא אחד ואמר לי: יש לך טלפון של שר הפנים? (בזמנו היה רבי יצחק פרץ). אמרתי: אני אין לי טלפון, אין לי כלום. הם יש להם טלפון שלי, מתי שהם צריכים בבחירות... אחר כך אחרי הבחירות אתה מדבר לקירות... (לפני הבחירות הקירות מדברים לבני אדם, אחרי הבחירות אתה מדבר לקירות...). אין לי טלפון של אף אחד. אמרתי לו: מה אתה צריך? אמר לי: אני רוצה לנסוע לצרפת, וצריך ויזה, והזמן דחוק לקראת פסח, אז אולי שר הפנים ידבר עם השגרירות? **אמרתי לו (זה היה בליילה): התפללת ערבית? אמר לי: מה זה קשור? אמרתי לו: התפללת או לא? אמר לי: עוד לא. אמרתי לו: עכשיו לך תתפלל ערבית, ובשמע קולנו תתפלל, תאמר: 'תן בלבם של אנשי השגרירות שיתנו לי ויזה'.** אמר לי: מה זה עוזר? אמרתי לו: אני חושב שכן. שנאמר "וקווי'ה יחליפו כח" (ישעיה מ', ל"א). **כח גימטריא ויזה.** (ויזה עולה 28). אחרי יומיים פגשתי אותו, אמר לי: כן, התפללתי וקבלתי. אמרתי לו: אתה רואה? לא צריך שום דבר, אל תלך לבני אדם. **בני אדם אפס. בן אדם יתן לך טובה כזאת "שמנתם מועטה וחרפתם מרובה".** לא בחנם היה אומר בגוריון "א"ם - שמום". הוא לא יודע מה זה שמום... שמום ראשי תיבות "שמנתם מועטה וחרפתם מרובה"... הכל הבל וריק.

6. **רבי משה לוי ע"ה** (ברכת ה' ח"ב פרק י"ב הלכה ט"ז) היה אומר על הלימון: אתה נהנה מהקליפה לא מהפרי [אז אי אפשר לברך עליו]. יש לו הרשב"א (ע"ש בברכ"ה) שככה משמע. **והרב עובדיה** (אמר חזון עובדיה ברכות עמ' ש"ח), לא, אין לחוש לזה [שכן המנהג. ע"ש]. וכנראה בגלל שהקליפה גם נאכלת. **יש כאלה חוששים מתולעים ודברים כאלה, אבל קליפה נקה אוכלים אותה.** לכן זה לא נקרא קליפה. זה גם פרי. **אבל לחוש לדעת הרב משה לוי, בישיבה מקלפים טיפה, גם הפרי בעצמו יש בו ריח.**

7. **אחד מהקהל** שאל את מרן רבנו הגדול זצ"ל למה לא יספיקו ברכות "אשר יצר" להשלים את החשבון ביום כיפור, **וענה לו מרן זצ"ל:** כמה אשר יצר? שלושים וחמש פעמים? רק מי שהוא חולה. היה אחד שהיה בצרפת, ואחרי שנפטר הרב בהקליפה שלו הוא היה צריך למלא את מקומו. ביזו אותו, חירפו אותו, אמרו לו: אנחנו נותנים לך את הלחם שלך! והוא היה בצער גדול. אמרו לי: אמרת היה בצער גדול, הוא משרת את הקהל, לא מגיע לו שיתנו לו משכורת כמו בן אדם?! **מגיע רק לפושעים הארוזים מחללי שבת בפרהסיא?! למה?! כתבתי לו מכתב, עודדתי אותו.** אמרתי לו: הם ילכו לעזאזל, לא תצטרך אותם, שילכו לכל רוח, תמצא מקום הרבה יותר טוב. פגש אותי פעם הרב חייקין (בנו של רבי חיים חייקין תלמידו של החפץ חיים), ראיתי

את האתונות ומצא את המלוכה, הלכו מכאן ומכאן, ארץ שעלים (שמואל א' ט', ד'), ארץ בנימין (שם) ולא מצאו. פתאום נערו נזכר משהו, יש לנו פה את הרואה והוא יודע את הכל, הוא רואה למרחוק³. אומר הנביא שם "כי לנביא היום קרא לפנים הרואה" (ש"ס ט"ט). בשעה שנכתב ספר שמואל כבר לא קראו לו "רואה", קראו "נביא", ואומר שבזמנו קראו לו הרואה. אז עברו בדרך, הגיעו לאיזו עיר, ראו שמה נערו ושאלו אותם "היש בזה הרואה" (שם פסוק י"א)? עשו להם סיפור שלם, פטפטניות אלה, "תשעה קבין של שיחה" (קידושין דף מ"ט ע"ב, וע"ע בברכות דף מ"ח ע"ב). אמרו: כן, יש הרואה, "כי זבח היום לעם בבמה... תמצאון אותו בטרם יעלה הבמה", כי הוא יברך הזבח אחרי כן יאכלו הקוראים" (שם פסוקים י"ב-ג). מה זה "יברך הזבח"? יברך "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וציונו לאכול הזבח". (יש נוסח כזה בגמרא בסוף מסכת פסחים דף קכ"א ע"א). "יברך הזבח", אז היו מברכים, לא רק ברכת המזון שכתובה בתורה, אלא גם שאר הברכות שהם מדרבנן עוד בבית ראשון היו מברכים. אדם נהנה מדבר, אומר תודה לקב"ה, והיו מזכירים שם שמים כל הזמן. יש אפילו בספר חסידים (סי' קנ"ה) שאומר על חסיד אחד שהיה מברך על כל אבר ואבר, "ברוך אתה ה' שנתת לי ידים", "נתת לי רגלים", "נתת לי אזניים", "נתת לי שכל", "נתת לי מחשבה". הרב חיד"א אמר (בהגהותיו שם) איך אפשר לחדש ברכות? אז הוא אמר שזה היה בלי שם ומלכות. אבל אולי הוא סבר שאין בזה משום הזכרת ה' לבטלה, כי הוא מודה לקב"ה. "וע"ע בשו"ת בית נאמן ח"א חאו"ח סי' כ"א]. בכל אופן היו מברכים מדורי דורות.

איך משלימים למאה ברכות בשבת?

ה. אז מאה ברכות אלו הרמב"ם ספר אותם שבכל יום אדם מגיע אליהם ואפילו קצת יותר. **בשבת חסר לנו עשרים.** למה חסר לנו עשרים? יש לנו ארבע תפלות בשבת, ערבית שחרית מוסף ומנחה, בכל תפלה יש לנו שבע ברכות, אז במקום שיהיה לנו חמשים ושבע (תשע עשרה כפול שלש) נשאר לנו רק עשרים ושמונה. כמה הפסדנו? עשרים ותשע ברכות. ולעומת זה יש לנו כמה השלמות, יש לנו השלמה של הקידוש, בלילה שתי ברכות וביום ברכה אחת זה שלש, ויש לנו גם סעודה שלישית (בחול אין סעודה שלישית) שיש בה שש ברכות, נטילת ידים והמוציא וארבע ברכות של ברכת המזון. אז הפסדנו עשרים ותשע והרווחנו תשע, כמה חסר לנו? עשרים בדיוק. **איך משלימים את המאה ברכות בשבת? לוקחים פירות ומברכים עליהם מידי פעם.** מהרמב"ם (בהלכות ברכות סוף פ"ז ה"ט) משמע שאפשר לכתחילה להביא פרי, ועוד פעם פרי ועוד פעם פרי, ולא תאמר שזה "גורם ברכה שאינה צריכה", כי בשביל להגיע למאה ברכות מותר לעשות את זה. (לחם משנה שם פירש אחרת, אבל זה לא הפשט. ערך השלחן (סי' רצ"א סק"ד) ועוד אחרונים דחו דבריו. כוונת הרמב"ם שמותר לכתחילה בשבת לגרום מאה ברכות). אז יש לנו כמה אפשרויות בשבת לגמור את זה. בגמרא כתוב (מנחות דף מ"ג ע"ב) "בשבת ממלא להו באיספרמקי ומגדל" - כל מיני בשמים ומגדים.

3. כמו שאומרים החסידים על החוזה מלובלין. פעם הייתה שאלה בעלונים. כמה מרחק רואה החוזה מלובלין? מה זה מעניין אותך? יש לך את החוזה מלובלין היום?! סתם, יש לו שאלה. תשובה: כתוב בספר שרואה למרחק ארבע מאות פרסה. כמה זה ארבע מאות פרסה? אלף ושש מאות ק"מ (רדיוס) - 1600 ק"מ. "חזק ובורן"... מה זה נותן לנו? סתם, שאלות של הבל ותשובות של הבל. החוזה לא היה ממש נביא, כי אין נבואה בחוץ לארץ (מו"ק דף כ"ה ע"א). וע"ע בספר קובץ מוספים ח"א עמ' תכ"ג). הכוונה לרוח הקדש, אבל פעם היה נבואה ממש.

4. אני הכרתי אחד חסיד אחד בחוץ לארץ שבביל שבת ככה עושה, עושה קידוש, מביא אחר כך כל מיני פירות, מביא עץ, ואדמה, ושהכל, ומזונות. ומביא עוגיה קטנה כדי שלא יהיה אחר כך ספק ברכה אחרונה. מברך מזונות, אחר כך מביא פרי העץ, אחר כך מביא אדמה, אחר כך מביא דג, מביא הכל, וכולם פחות מכשיעור, ומברכים ומברכים. וגם כמוזבן בשמים, כמה סוגים של בשמים, יש עצי, ויש עשבי, ויש מיני, ויש הנותן ריח טוב בפירות. **בן איש חי** (ש"א פרשת ואתחנן סעיף ט"ו) **לא מסכים לברכת "הנותן ריח טוב בפירות" כי יש בה ספק בנוסח** [אם אומרים "הנותן" או "אשר נתן"], **אבל דחו דבריו.** קודם כל, בין "נותן" ל"אשר נתן" לא מצאנו שיש כל כך הבדל שזה מעכב. ועוד שנית, אומרים "הנותן" כי נהגו לומר "הנותן ריח טוב בפירות". לא אומרים "אשר נתן". יש דוגמא בבוקר "הנותן לשכוי בינה" ויש גירסא אצל האשכנזים "אשר נתן", לא נאמר את הברכה הזאת בגלל ספק בנוסח? זה לא מעכב. (אומרים "הנותן" משמע בהוהו "אשר נתן" זה עבר - אשר נתן ריח טוב בפירות. אבל למעשה גם "הנותן" פירושו עבר. בן איש חי אומר שיש ספרים שאומרים שיש נפקא מינה בין הנוסח, לא נמצאו פוסקים כאלה. ואפילו אם נמצאו פוסקים כאלה, אם נהגו לומר "הנותן" אומרים הנותן, נגמר. לכן אומרים את הברכה הזאת). "וע"ע בהגהות מרן זצ"ל לב"א ח"א שם]. **אדם שמביאים לו פרי שיש בו ריח טוב, והוא לא מתכוון לאכול אותו אלא רק להריח, או שמביאים לו לימון והוא מריח בו ביום כיפור, אפשר להשלים בצורה כזאת.**

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הר"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

גדול העונה אמן יותר מן המברך

ז. אז הרב [בן איש חי] אומר כאן **כשאדם נמצא ביום התענית**, לא יוכל להשלים במיני פירות, **יחסר לו הרבה ברכות. ובפרט אם הוא מתענה לילה ויום**. הרב כל הזמן היה רגיל בתעניות, כתוב ברב פעלים (ח"ד חא"ח סי' מ"א) "אם היה בידינו להתענות כל השנה, היינו מתענים..." כל הזמן היה בתענית⁸. מי שמתענה לילה ויום, אין אכילה ושתייה בלילה ובויום, מה יעשה? **יזהר לשמוע ברכות הקוראים בתורה ועונה אחריהם אמן**. זה "חברים מקשיבים לקולך השמיעיני". צריך להקשיב ולענות, **וזה יועיל בעת הדחק היכא דלא אפשר**. למה יועיל? כי כתוב בגמרא (ברכות דף י"ג ע"ב) "גדול העונה אמן יותר מן המברך". אמן בגימטריא הו"ה אדנו"ת. כשאתה מברך, אתה אומר רק שם אחד. שם הו"ה"ה אתה חושב, ושם אדנו"ת אתה מבטא. אבל כשאתה אומר אמן, המלה אמן כוללת את שניהם [בגימטריא]. ככה כתוב. **לכן אם אתה שומע ברכה מתחילה ועד סוף עונה אמן, זה נחשב לך כאילו בירכת, וזוהי תוכל להשלים מאה ברכות**. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מה הסוד שידע בלעם?

ח. אמרו חכמים (ברכות דף ז' ע"א) על הפסוק "וידוע דעת עליון" (במדבר כ"ד, ט"ז). מה יודע בלעם? מה יודע? מה, הוא הביא תרי"ג מצוות? מקסימום מדבר אתו, "ויבוא אלוקים אל בלעם" (שם כ"ב, ט), אומר לו כמה מלים. מה זה "וידוע דעת עליון"? אז אמרו **שבלעם יודע סוד הרגע שבו הקב"ה כועס**. יש כל יום רגע אחד שבו הקב"ה כועס. איך לומדים את זה? משלושה פסוקים. פסוק אחד אומר "חסד א-ל כל היום" (תהלים י"ב, ג). פסוק שני אומר "וא-ל זועם בכל יום" (שם ז', ז). זו סתירה. השם א-ל כל היום? אם אתה אומר "זועם" משמע שהוא זין, אבל כתוב "חסד א-ל כל היום" ומשמע שזה חסד? לא קשיא מיד. נתבונן בפסוק - "חסד א-ל כל היום", אבל "וא-ל זועם בכל יום" לא כתוב "בכל היום" אלא "בכל יום" - פעם אחת ביום. וכמה פעם אחת ביום? בא הפסוק השלישי - "כי רגע באפו" (תהלים ל"ו, י), רגע אחד ביום. וכמה רגע? **כמימריה**. תאמר את המלה רגע, כמה זה לוקח לך? שליש שניה, זהו. באותו רגע יכול להתפוצץ העולם כולו, כמו שהיה מגדלי התאומים. בשניה אחת ארבעת אלפים איש הלכו ועפו¹⁰. רגע אחד החריב את העולם. "כי רגע באפו". כמו שהיה בהירושימה כאשר המציאו את הפצצה האטומית. גרמניה כמעט נגמרה, בא הקיסר היפני ירום הודו ותנשא מלכותו בגיהנום... ואמר שהוא רוצה להמשיך את המלחמה, אמריקה הזהירה אותו: יש לנו פצצה אטומית, כדאי לך להיכנע, אבל הוא לא שומע¹¹. אמר: אני ממשיך להילחם. נתנו פצצה אחת בהירושימה ביום מסוים

אורו כאן ביום שבת אחרי תפלת מנחה במדרגות, לא ידעתי מי זה, מה רוצה ממני החכם הזה. אמר לי: **אתה יודע כמה המכתב הזה עודד אותך לפני המכתב הזה היה שלושים פעם ביום הולך לשירותים מרוב צער! אמר לי: שיחררת אותי! לא עברו כמה ימים, ומצא מקום פי שלוש ממה שהוא רצה לבקש!** "שבו מה אלך ואתה לא תשוב אליהם" (ירמיה ט"ו, י"ט). "לא השתחוה להם ולא תעבדם" (שמות כ', ה). **כולם אפס אפסים. משתחוים לכסף? לכסף לא משתחוים!** מה שכתוב בגמרא (בעירובין דף פ"ו ע"א) "רבי מכבד עשירים", בגלל שהוא בעצמו היה עשיר. אם הוא לא עשיר, אז הוא משתחוה לעשיר? אבל כיון שהוא עשיר, אז הוא מכבד אותם. שאל יגידו שהוא מכבד אותם בשביל לקבל מהם 'בקשיש'. לא! אם העשיר יודע לשלם בכבוד - אין הכי נמי. אבל אם הוא דוחף לך ביד, "עושה לך טובה", נתן לך חמישים שקל - תזרוק אותם על הפנים שלו... ביקשת ברכה? ברכה זוהו, תעוף מכאן. זה הכל. **צריך אדם לשמור על כבוד התורה! התורה לא תהיה מרמס לכל מיני בוקי סריקי**. פעם חשבנו לעשות כאן איזה שיעור, אמרתי לבחור שהישיבה שימסור להם. אז בא אחד ואמר לי: 'מידי פעם נזרק לו משהו'. מה נזרק לו? באמרתי לו: זה כלב שאתה זורק לו עצמות? תלך מפה! מה נזרק לו? 'תאמר 'ניתן לו', 'נשלם לו', 'נכבד אותו'. אבל 'נזרק לו'? איזה ביטוי זה!?

8. מרוב התעניות שלו פעם עלה בדעתו רעיון, כתב אותו **לרבי אליהו מאני** (בספר רב ברכות מערכת התי"ו אות א'). אמר: יש לי עצה. מה העצה? לאכול ביום ולהתענות בלילה, תאכל מוקדם, אתה נכנס ללילה בתענית, קמים בבוקר אחרי עמוד השחר, נגמר התענית. אמר לו: אל תעשה חדשות, "עושה חדשות בעל מלחמות".

9. דרשה זו נמסרה ע"י **מרן רבנו הגדול זצ"ל** ביום שלישי י"ג בתמוז התשע"ב בבית מדרשו בין מנחה לערבית. **המערכת**.

10. עד היום המקום הזה כולו מחלות, לא כלה שהלכו וטפלו והזעיקו אותם, אנשי הצלה ואנשים כאלה, כולם מתים ביסורים גוראים, כי שאפו לקרוב את האויר ואת העשן.

11. והפצצה הזאת הייתה להם בזכות יהודי אחד שניצל מגרמניה בשנת שלושים ושלוש, קוראים לו אלברט איינשטיין. בגיל שתים עשרה התפקר, המשפחה שלו משפחה של מתבוללים, ובגיל ששים ושתיים חזר לאמונה. אמר: לא יכול להיות שהעולם הזה בא מאילון, אי אפשר ('אימפוסיבל' בצרפתית - דבר בלתי אפשרי), **יש בורא לעולם, יש מנהיג לעולם!** איך אני יודע את זה? בא אחד מהשומר הצעיר, היה חבורה של השומרים הצעירים, 'הצדיקים האלה' שומרים על ארץ ישראל, חילוניים גמורים, הלכו לבקר את המדען הכי גדול בעולם, (ככה היה נקרא בזמנו איינשטיין), כאשר מת בשנת חמישים וחמש כתבו בעיתון אנג'מה בתווה (ראיתי את זה בבית הכנסת זרוק, אבל לא הכותרת אני זוכר אותה עד היום): "אכבר עאלם פלעאלם פארק

בתאריך מסוים ברבע לשמונה בבוקר, בשניה אחת מאתיים אלף איש נעשו עפר ואפר! פשוטו כמשמעו. (עד היום השעון הלאומי ביפן מצלצל כל יום ברבע לשמונה לזכר מה שהיה לפני ששים ושבע שנים). אבל הוא עדיין המשיך בחוצפנותו, עשו פצצה על עוד עיר אחרת - נגסקי. כשראה את זה נכנע. שאדם יבין את הגמרא "כמה זעמו? רגע". מה יכול להיות ברגע? יכול להיות זעם כזה שיכול להשחית המון אנשים. פעם הייתה רעידת אדמה בטורקיה, בארבעים ושש שניות נהרגו ארבעים וששה אלף בני אדם¹²! ובלעם ידע את הסוד, ידע בדיוק את הרגע הזה, זה "וידוע דעת עליון". ידע לכוון בדיוק את הרגע. ואיזה נס נעשה? **שבכל הימים שבלעם היה אצל בלק, לא כעס הקב"ה אפילו שניה אחת!** זה מה שאמר "ומה אזעום לא זעם ה'" (במדבר כ"ג, ה), אני מחפש רגע שיזעום והוא לא זועם. מה קרה שהוא לא זועם? תעשה בלעם מה שתרצה, תעשה לך עשרים כנפיים, אני לא זועם! "מה אקוב לא קבה אל ומה אזעום לא זעם ה'".

מה היה מקלל ברגע?

ט. התוספות שואלים (בברכות שם ד"ה שאלמלי) כמה יכול בלעם להספיק ברגע לקלל את ישראל? מה הוא יכול להגיד? צריך לומר כמה מלים. אמרו שהוא יגיד "כַּלֵּם". יסתכל על ישראל ויאמר "כלם" גמרנו, זה כבר סכנה. מה עשה הקב"ה? סגר את הפה שלו, במקום "כַּלֵּם" נתן לו שלש הרצאות - שלושה נאומים¹³. כל נאום מתחיל באות מסוימת, הנאום הראשון מתחיל "כי מראש צורים אראנו" (כ"ג, ט). יש הקדמה לנאום, אבל זה עיקר הנאום - עיקר הדברים. הנאום השני הוא: "לא הביט און ביעקב" (פסוק י"ט). והשלישי מתחיל "מה טובו אהליך" (כ"ד, ה). "כי מראש צורים" מתחיל בכ"ף, "לא הביט און ביעקב" מתחיל בלמ"ד, "מה טובו אהליך" מתחיל במ"ם, זה **כַּלֵּם**. יש אומרים שהמלה "כלם" נהפכה למלה "מלך" - "ותרועת מלך בו" (כ"ג, כ"א), תהפוך את המלה כלם נעשה מלך, לכן נאמר **ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה** (דברים כ"ג, ו), לקח את המלה "כלם", והפך אותה ונעשה מלך.

במ-ל-ך משמיעים על השבת

י. ומה זה "ותרועת מלך בו"? מבינים את זה רק בארץ ישראל. בכל העולם אין תוקעים בשופר בערב שבת (רק ברובע בגרבא שזה רובע של כל היהודים, ואיני יודע אם עד היום ממשיכים בזה, תוקעים בשופר עשרים דקות - רבע שעה לפני השקיעה). ובארץ ישראל יש שלושה מנהגים, בירושלים ובפתח תקוה תוקעים - משמיעים את החצוצרה שלפני שבת - ארבעים דקות לפני השקיעה¹⁴. בחיפה תוקעים בשופר

אל עאלם" - המדען הגדול בעולם עזב את העולם. נו, עזב את העולם, ברוך ה'... אז מה? שאל אותו אחד, אמר לו: אדוני המדען, אתה יודע את כל סודות היקום? את כל הסודות של הבריאה? אמר לו: מה אנתנו יודעים? אנתנו ילדים קטנים שמשחקים בחוף בצדפים, מה שיש בפנים אף אחד לא יודע. אמר לו: ככה אתה אומר? אמר לו: **ככה אני יודע. לא אומר, אני יודע**. והאיש הזה חזר בתשובה, המלה הזאת החזירה אותו בתשובה. חשבו שהמדענים יגלו את הכל - כלום. אז היהודי הזה בילדותו היה טיפיש גדול. אתם יודעים מה זה טיפיש? בכיתה א' חמש פעמים המורה גירשה אותו מהכיתה. באה אמה שלו ואמרה: למה גירשת את הבן שלי? אמרה לה: **הוא מעמיד בטפשותו בסכנה את כל הכיתה...** כל כך הוא טיפיש, שכל הכיתה נעשים טפשים בגללו... גירשה אותו ונלחמו שיישאר. בסוף העמיד בחכמתו את כל העולם כולו בסכנה בגלל פצצה אחת שהמציא. אבל לקח לו שלושים שנה להמציא אותה. את הנוסחה מצא בתרע"ה, ובשנת תש"ה [הוציא את זה לפועל]. ואם היה נשאר בגרמניה עד זמן השואה - הוא היה גרמני - היו משתמשים בפצצה הזאת להחריב את העולם כולו, לא היה נשאר חס וחלילה מעם ישראל פליט ושריד. מהשמים נתנו בלבו שיברח לאמריקה כשעדיין הוא לא גילה, גילה את זה שמה. **12**. כאשר הנשיא של טורקיה פער פיו ודיבר ודיבר בשנים האחרונות, קיבל עוד רעידת אדמה. אנשים צועקים: "שתעזר לנו". אמר להם: לא, אני לא אעזור לכם. אמרו לו: "תקרא לישראל שתעזור לנו", הוריד את הראש על אפועל חמתו, אמר: "אם רוצים לבוא לעזור, אני מוכן לקבל..."

13. כתוב "נאום", "נאום", "נאום", איפה יש לנו נאום בתורה? רק בבלעם "נאום בלעם בנו בעור נאום הגבר שתום העין. נאום שומע אמרי א-ל" (במדבר כ"ד, ג-ד). אין מקום אחר בתורה שכתוב בו "נאום" [שאדם אומר על עצמו]. האשכנזים משתמשים הרבה במלה "נאום", אפילו כאשר חותמים על איזה מסמך כותבים "נאום", "נאום", "נאום", כולם נואמים... טוב. אז בבלעם כמה נואמים יש לו.

14. למה בפתח תקוה עשו כמו ירושלים? בגלל שבפתח תקוה המייסדים הראשונים באו מירושלים, באו ממאה שערים, והם חשבו שייסדו עיר שיהיו בה תמיד שומרי תורה ומצוות, אבל לא עלה בידם, כי לא היה להם חכם כמו החזון איש. החזון איש היה נלחם. ביום הבחירות לעירייה אם אדם אין לו כסף כדי שתהיה לו זכות בחירה, פעם בשביל זכות בחירה היית צריך לשלם את כל המסים, אם אתה לא מאלת אתה לא יכול להצביע. בא אחד לחזון איש, ואמר לו: לא שילמתי את המסים. אמר לו: **תמכור את התפלגין שלך**, תשלם את המסים ותבחר. אמר לו: עד כדי כך? אמר לו: אתה לא תישאר יום אחד בלי תפלגין, אבל אם יעלה לנו ראש עיר רשע חילוני, כל העיר תיהרס, **מצווה לבחור! לא כאלה שוטים שבעולם שלא בוחרים גם בעיר**, זה שיגעון. **יש להם טענות לא לבחור במדינה כולה, לא לבחור בכנסת, וגם זה לא נכון, החזון איש בזמנו אמר שגם בזה לבחור**. אבל לראש העירייה [חייבים לבחור], הנה נחובה פתח תקוה. היה פעם ראש עיר שם רשע בלייעל, שמו היה 'דוב תבור', אמרו שהקשר בינו ובין הדת רק ראשי

שלושים דקות לפני השקיעה, ובתל אביב וגוש דן עשרים דקות. "תרועת מלך בן". מלך - מ', ל', כ', ארבעים שלושים עשרים. "ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בן". אתה קורא בתורה, ולכל מלה יש משמעות נפלאה, אתה קורא אתה לא מבין, עד שיתגלה עוד דור ועוד דור ועוד דור. מי שעשה ארבעים דקות בירושלים ידע בכלל מהפסוק הזה? הוא לא ידע, זו הייתה טעות הבנה בכך החיים...¹⁵

לקב - אין תחנון, ברך - אומרים תחנון

יא. אז בפעם הראשונה בלעם אמר "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו". ובלק כעס עליו - "לקב אויבי לקחתיך והנה ברכת ברך" (במדבר כ"ג, י"א). שמעתי פירוש יפה מאד על לקוב וברך. בשנה יש שלוש מאות חמשים וארבעה ימים, בשנה פשוטה רגילה, לא חסרה ולא שלמה. בשנה רגילה יש חודש מלא וחודש חסר, מלא שלשים יום, חסר עשרים ותשעה, שלשים כפול שש מאה שמונים, עשרים ותשע כפול שש מאה שבעים וארבע, סך הכל שלוש מאות חמשים וארבע, בדקו ומצאו שבשנה כזאת יש מאה שלושים ושנים ימים שאין אומרים תחנון, ויש לעומתם מאתיים עשרים ושנים יום שאומרים תחנון.¹⁶ אמר לו: "לקב

תיבות... 'דוב תבורי' ר"ת דת... אבל היה נגד דת, בכל ליל שבת בכוונה יש קולנוע אחד. שמעתי שהוא נחרב ונהרס, נשרף כולו. זה מה שהיה.

15. הרב טיקווינסקי אמר (ספר ארץ ישראל עמ' כ"ו) שמשמע בכך החיים (ס' רנ"ו אות ה') שתוקעים בשופר ארבעים דקות לפני השקיעה, והרב עובדיה (שיחיה) בשו"ת יביע אומר (חלק חמישי סימן כ"ו אות ג') אומר שזה לא נכון, הוא לא הבין את המגרב של כף החיים, בירושלים נהגו רק עשרים דקות, לכן הספרדים שם עושים רק עשרים דקות. [וע"ע בשו"ת בית נאמן ח"ג חאו"ח סי' נ"ד]. אבל לא כדאי לעשות להכעיס. מה זה להכעיס? עושים ככוונה. הולכים לשכונות האשכנזים עם האוטו דוקא עשרים דקות לפני השקיעה, להראות "אנחנו לא עושים כמותכם". "מלחמות היהודים" על לא דבר. אתה שבת? בינוא ילדים אשכנזים, יגידו לאנא בשכונות האלה. בשביל מה? שיראו אותך מחלל שבת? בינוא ילדים אשכנזים, יגידו לאנא שלהם: אמא, זה נוסע בשבת? זה מחלל שבת? אבל הוא לא מחלל שבת. אז האמא צריכה להסביר, יש ספרדים, יש אשכנזים, יש הרב טיקווינסקי, יש כף החיים, ויש יביע אומר... לא עושים ככה. אנחנו רוצים בלוח ארבעים דקות, [אפילו ש] אף אחד לא עושה. אבל בשבוע של חנוכה אנחנו אומרים שגם בירושלים וחפייה צריכים לאחר את ההדלקה, כדי שהנרות של חנוכה יאירו ודקות חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. כשאתה עושה עשרים דקות לפני השקיעה, יש לך עשרים דקות עד השקיעה, ועוד עשרים דקות עד צאת הכוכבים, ועוד חצי שעה שידלקו נרות חנוכה זה כבר שבעים דקות, אבל תביא בחשבון שאתה לא מדליק חנוכה עשרים דקות [בדיק לפני השקיעה], חנוכה צריך להדליק לפני נרות שבת, אז חנוכה מדליקים עשרים וחמש דקות לפני השקיעה, עשרים וחמש, ועוד עשרים עד צאת הכוכבים, ועוד שלושים - שבעים וחמש כמנין כהן. חנוכה על ידי מי נעשתה? על ידי הכהנים, החשמונאים היו כהנים, אז זה שבעים וחמש דקות. אבל אם תעשה ארבעים דקות, יהיה לך תשעים וחמש דקות כמנין המן... מי אמר לך שאתה צריך עד תשעים וחמש דקות? זה יותר מדאי. קיבלו את זה, אף אחד לא מערער על זה. בלוחות אחרים צועקים, מעידים שלפני כמה שנים ככה היה המנהג.

בשביל מה לחפש יוכוחים "אתה אומר ואני אומר"? לא ככה עושים.

דבר שהוא ברור כשמש, למשל על ביטול ע"ו וח"ת אתה חייב לתקוע להם בשופר לאשכנזים! למדו ע"ו וח"ת. כמו שבדרך שהם צודקים, צריכים לתקוע בשופר לנו, הם צודקים! "תורתך", "מטובך", "בישועתך", ככה צריך לומר, כמו שכולם אומרים "השיבו אבינו לתורתך, וקרבנו מלכנו לעבודתך", מה ההבדל? למה פעם "תורתך" ופעם "תורתך"? "תורתך" צריך לומר. יש טיפוסים שחושבים שהמלה "תורתך" זה לשון נקבה. חפשו וחפשו, מצאו שכתוב בתורה "עלה זית טרף בפיה" (בראשית ח' י"א). איך כתוב "טרף", הרי היונה הזאת נקבה - "ותבוא אליו היונה" (שם), איך כתוב "טרף"? שמע מיה שאפשר לומר זכר ונקבה, יחיד ורבים כרצונך. לא נכון! קודם כל יש פירושים אחרים, "טרף" זה עֵלָה "טרפי צמחה" (יחזקאל י"ז, ט'), ויש פירוש "טרף" הכוונה "טרוף" - עלה זית טרוף בפיה. רש"י שאמר "טרף" הוא אומר שהיונה הזאת הייתה מין זכר, לכן הפסוק השתמש בה גם זכר גם נקבה. [ועיי'ן בחומש בית נאמן ש.]. אבל כלפי הקב"ה מה תגיד? שהקב"ה זכר ונקבה?! אבל מלבד כל זה, אנחנו לא אומרים ש"בתורתך" זה נקבה, לנקבה לא אומרים "תורתך", אומרים "תורתך", "שועתך" - "אמור לפני שיעותך אני" (תהלים ל"ה ג'). "תורתך" זה ארמית, לדבר בתפילה פעם ארמית ופעם עברית זו טעות נמורה.

צריך אדם לקבל את האמת ממי שאמרה ולא להתעקש. מי שיתעקש - שיתעקש. איך אומר הרמב"ם "אין אחרייתו על המתעקשים" (מלחמות במסכת שבת דף ע"ב ג"א מדפי הר"ף) ה' יצילנו מהמתכוננות הרעות האלה. אדם חייב לכפוף את ראשו למטה למטה למטה, בשביל מלה אחת של אמת! מלה אחת! תשמע אותה ממי שלא יהיה, תשמע אותה מגוי, תקבל! אין מה לעשות. הרמב"ם מלמד אותנו - והוא היה מקובל וצדיק וחסיד וגאון אין כמוהו בעולם - הוא כותב בפרשת נח (בראשית ט', י"ב) "ואנחנו על כרחנו נאמין בדברי היונים שאמרו שמלחט השמש באוויר הלח תיילד הקשת בתולדה" - יהיה קשת בטבע, ואחר כך הסביר את הפסוק על פי זה, כי מה הראו את זה, אדם צריך לקבל את האמת ולא להתעקש. מה אתה מתעקש? את זה צריך ללמוד. וגם לומדים את זה מהפרשה, האשכנזים מתחילים בכל בוקר בתפלה "מה טובו אלהיך". מי אמר מה טובו אלהיך? בלעם אמר. למה מתחילים את התפלה בפסוק של בלעם [מלבד הטעם שאלו דברי השיכנה שדברה מתוך גרונו]? כי בלעם אמר אמת, "קבל את האמת ממי שאמרה" (הרמב"ם בהקדמתו לפיה"מ).

16. הערת מחברת: עיי' בספרו הבהיר של רבנו "סלת נקיה" הנד"מ (בקונטרס פרפראות לחכמה ס' ט' אות כ"ג) שחייבו את יבוא הר"ה בשנה גכ"ה [ה' ביום ג', שנה כסדרה, ופסח יחול ביום ה'. השנה הקודמת הייתה בחש"ט ושוב הייתה בחש"ת] ונהגו למרבה הפלא שנתנו זו (התשפ"ו) היא שנה כוז ממש. ושמחנו מאד לראות סייעתא דשמיא בבחירת שיעור זה לשבוע זה. כי לא היונו זה כלל, וכך התגלגל מן השמים. וכמעט בכל שבוע אנו מוצאים השוואות ומקבילות לנעשה בשבוע זה בשנתנו זו, והמתבונן בעין פקוחה ימצא. אין זאת אלא שהוצאת דברי תורתו של רבנו מקובלים ורצויים כלפי שמיא. יהי רצון שעוד נזכה להגביר חיילים לתורה

אויבי לקחתיך" - אני רציני שגם את ה"לקב", שגם מאה שלשים ושנים יום שאין אומרים תחנון יגידו בהם תחנון, תביא עליהם צרות, ואתה עשית הפוך, "ברכת ברך" - גם מאתיים עשרים ושתיים שצריכים לומר תחנון, אתה אחר כך מברך אותם. אחר כך הכל יתהפך לטובה ולשמחה. מה אתה עושה?! אמר אין מה לעשות, "הלא את אשר ישיה' בפי - הפה שלי סגור - אותו אשמור לדבר" (שם פסוק י"ב).

אתה לא מדבר כלום

יב. אמר לו בלק: טוב, תלך למקום אחר, "אפס קצהו תראה - עדיין לא תראה את כולם - וְקַבְּנוּ לִי מִשֶׁם" (שם פסוק י"ג). "קבנו" היא מלה קשה מאד, אבל לא "וקבנו" [קמץ רחב] אלא "קבנו" [קמץ קטן], הכוונה קב אותו, קלל אותו. לקח אותו לשדה צופים, ועוד פעם עשה שבעה מזבחות, עוד פעם פר ואיל. בלעם רצה להתנקם בו, הוא שלח ל"י בקר וצאן" (שם כ"ב, מ'), [ורש"י פירש] בקר אחד וצאן אחד, וְיִשְׁלַח לְבַלְעָם. מה זה "וישלח לבלעם"? לא ככה, צריך לעשות לי כבוד, לאכול על שולחןך. עשית לי ככה? אתה תשלם אחר כך ארבעים ושנים קרבנות, והם יהיו עולה, שלא תטעם מהם משהו... "ויאמר בלק התייצב כה על עולתך" (שם פסוק ט"ו). מה זה כה? כאן. תציב כאן עולותיך, "ואנכי אקרה כה" - אני אלך למקום אחר. "ויקר ה' אל בלעם וישם דבר בפיו - אמר לו תקבל נבואה - ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר" (שם פסוק ט"ז). על פי הזוהר (במדבר דף ר"ע ב') הכוונה שהשכינה מדברת מתוך גרונו, אתה לא מדבר כלום, אתה רק 'פונוגרף'. הוא בא אליו "והונו נצב על עולתו ושירי מואב אתו, ויאמר לו בלק מה דיבר ה'" (שם פסוק י"ז)? פה רואים את העקיצה של בלק. הוא אומר לו: אני יודע שאין לך כלום, אתה רק שליח, מה אמר לך הפעם? מה אמר לך?

לא איש א-ל ויכזב - הקדוש ברוך הוא איתנו תמיד

יג. בלעם כעס עליו, אתה לועג לי? תקום! "קום בלק ושמע האזינה עדי בנו ציפור, לא איש א-ל ויכזב" (שם פסוק י"ח), הקב"ה לא יכזב, אם הוא הבטיח דבר לעם ישראל, אתה לא תוכל להזיז את זה. אלפיים שנה של גלות, והוא הבטיח שעם ישראל יחזור לארץ ישראל, לא עזר להם הגוים, לא עזר להם האפיפיורים, לא עזר להם הערבים, לא עזר להם כל השמדות, והגזירות, והשחיתות, והשוואה, והכל. הוא אמר ויעשה. "ובן אדם ויתנחם, ההוא אמר ולא יעשה" - וכי היה שאלה? וכי יאמר דבר ולא יעשה אותו, ידבר ולא יקימנה? אין דבר כזה! "הנה בָּרַךְ לַקַּחְתִּי וּבָרַךְ 17 ולא אשיבנה" (שם פסוק כ'). ה' נתן ברכה, ואני לא יכול להחזיר אותה, אני חייב לומר אותה. "לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל" (שם פסוק כ"א). כמה שישראל עושים עבירות הקב"ה לא מסתכל עליהם, הוא מסתכל על המצוות, מסתכל שיש אלפים קמים בנץ החמה, שיש אלפים שומרים שבת, עושים חסד, עושים צדקה, "ה' אלקיו עמו". אומר הבעל שם טוב: לפעמים מפחידים בן אדם, אומרים לו: "אתה צריך לחתום, ואם לא - תראה מה שנעשה לך, אני אלך לפוליטיקה ונבלבל אותך". בעל שם טוב אמר: ישראל אינו בודד לעולם, כל מקום שאדם הולך הקב"ה הולך אתו. אם אדם מאמין בעומק הדברים האלה לא יפחד מאף אחד, כל העולם כולו ימס מלפניו, יהיה אפס אחד גדול. מה זה העולם? הכל דברים בטלים.¹⁸ הכל הבל הבלים, כל העולם כולו הבל! תלך באמת, תלך ביושר. יושר ראשי תיבות "יתגדל ויתקדש שמייה רבא". אם אתה הולך ביושר, הקב"ה מציל אותך מכל הבעיות ומכל הצרות. "א-ל מוציאם ממצרים כתועפות ראם לו" (שם פסוק כ"ב) הוא מעיף אותם כמו ראם, יתנשאו על כל העולם, היום או אתמול ראיתי כותרת (עיתונים גוזלים המון זמן, אבל כותרות מותר לראות) שהגוש של האירו עומד להתפורר, יש בטלה ביון (ממשל) של שלשים וחמשה אחוז, לעומת זה בגרמניה ששה אחוז בטלה, איך אפשר להיות כולם

ולתעודה, ולהפיץ ולהוציא מתורתו של רבנו כהנה וכהנה לעשות נחת רוח לנשמתו הטוהרה בגן עדן, לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה, וכל העוזרים והמסייעים באונם והונם יזכו לכל טוב נצח סלה. אכ"ר.

17. הרבה קוראים בלימוד ואומרים "בָּרַךְ" [כמו: "בָּרַךְ על היין שלפני המזון" וכיוצא], אבל אומרים "בָּרַךְ", "בָּרַךְ" זה ביטוי של בלעם... צריך לומר "בָּרַךְ" - "אשר בָּרַךְ משה" (דברים ל"ג א'). אפשר לומר "בָּרַךְ" ואפשר לומר "בָּרַךְ", אבל הנכון לומר "בָּרַךְ". תמיד כתוב "בָּרַךְ", פעם אחת כתוב "בָּרַךְ", ורש"י עשה עליה פלפול שלא תפרש "בָּרַךְ" לשון שם דבר, כי היה צריך להיות "בָּרַךְ" מעליל וסגול, מי מבין את רש"י? צריך אדם להתרגל להבין את השפה שלו. אבל "בָּרַךְ" זה נדיר, תמיד אומרים "בָּרַךְ". אותו דבר צריך לומר "ר"י פִּירְשׁ", "רבי יונתן פִּירְשׁ", אנשים אומרים "פִּירְשׁ", למה "פִּירְשׁ"? "פִּירְשׁ", "בָּרַךְ", ככה אומרים. "תירץ" אומרים תִּירְץ, ואולי יש איזו סיבה למה לא אומרים "תִּירְץ".

18. פעם הרב מרדכי אליהו אמר: פעם היו עושים רופא אחד על הכל. היום יש רופא עיניים לבד, רופא אף אוזן גרון לבד, רופא ילדים לבד, רופא נשים לבד, רופא אורטופד לבד, רופא שיניים לבד. לא היה דבר כזה, פעם היה הכל. אמר יגיע הזמן שיעשו רופא אף לבד, רופא אזנים לבד, רופא גרון לבד, וגם אוזן ימין לבד ואוזן שמאל לבד... יחלקו את הכל. לכן כשאדם רואה "רופא אא"ג" לא צריך להתפעל מזה, פירושו אפס אחד גדול...

ברוסיה, הרבנים והגאונים שהיו שם. אמר: "אנחנו מעריכים אותם". לא כמו אלה שהיו מכניסים אותם לכלא, מי שמל את הבן שלו - לוקחים אותו לסיביר עד שימות שם. אין דבר כזה. עם ישראל התגבר על כל אומות העולם, כולם "כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד" (תהלים כ"ט). ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

באירו? אז האירו הזה עומד להתפורר. מתי נוסד האירו? ב-99. אחרי שלש עשרה שנה הוא מתפורר. וברוך ה' בארץ ישראל הבטלה פחות מכל אירופה כולה, למה? כי הקב"ה הולך אתנו, שומר אותנו, שומר גם על הבנקים שלנו. איפה ראינו את זה? "נחית בחסדך עם זו גאלת" - אתה מדריך אותם בחסד, "נהלת בעוזך אל נוח קדשך" (שמות ט"ו י"ג), "בעוזך אל נוח קדשך" ראשי תיבות **באנק**, אתה מנהל להם את הבנקים, עושים היתר עסקה, אפילו שלא כולם מבינים, אבל יודעים כדי שהדתיים יסתחרו אתנו, עושים היתר עסקה, וזה מועיל לדעת הרבה פוסקים, יותר טוב מכלום. אצל הגויים יש היתר עסקה? עושים וגוזלים! זה מה שיש.

בְּתִיל תְּכַלֵּת, מִצּוֹת צִיצִית בְּשִׁלְמוֹת!

הגאון רבי מנחם מנדל שפירן שליט"א
ראש ישיבת טעם התורה ואב"ד ב"ב

...מה שלא נתקבל בציבור הריחב שומריו תומ"צ קלה כבחמורה ומדקדקן במצוות אינו משום שיש ערעור על אמינות התכלת. אדרבה הראיות שמביאים לזיהוי התכלת המקובל היום כחלוץ התכלת שבזמן חולל, נראין הדברים נכונים שזוהי תכלת של תורה, והדברים משכנעים ומדברים בעד עצמם.

עדיין מסתפק? מקשר אצלנו וקולו נקוד לאן מסתובב האמון!
קו הבהרה - קו אודו סיוע

0799-1000-65

בשורה משמחת

לקראת יום השנה (כי תחג) השני להסתלקותו של מורנו ורבנו עטר הגאון הגדול רבי **יהודה דודי זצ"ל** רב העיר וראש אבות בתי הדין - באר שבע הנו יוצאים במבצע חסר תקדים לעילוי נשמתו הטהורה בהפצת ספריו בחינלי הישיבות, בתי מדרש ובתי הכנסת ללא עלות.

בתי כנסת
יודו זכאים לקבלת ספריו על הפרשה וברב אגדה (שכמה כרכים המלאים כל טוב, שחלקם ראו אור במהדורה חדשה ומפוארת כימים אמת)

ישיבות ובתי מדרש
יהי זכאם גם לספריו בהלכה (אבני עזר י"ח במהדורה חדשה ומפוארת, הסללים תשובות ומסקני דין בעניינים סגובים בהלכה)

החלוקה נתרמה על ידי כמה מתלמידי רבנו זצ"ל, יה"ר שזכותו תעמוד להם להתברך בכל מיל דמיטב ויראו נחת מכל יוצאי תלמידיהם, אכ"ר

לפרטים: 052-7162434
הכמות מוגבלת!!!

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"

יד. "כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל, כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל א-ל" (שם פסוק כ"ג). יש סיפור יפה ואני אסיים בו. בימיו של רבי יצחק מוולאז'ין (בנו של רבי חיים מוולאז'ין) התחילו לגזור הרבה גזירות על ישראל, היה שר החינוך של רוסיה שהיה עושה צרות על צרות, לסגור חדרים, לסגור תלמודי תורה. פעם כינס את כל המנהיגים והפרנסים, והיו גם משכילים שגם כן עזרו לרעה, ישבו ביחד והתחילו שר החינוך לדבר שצריך חינוך, צריך תרבות, צריך גיהינם. ואמר: יש חידה אחת שאני לא מבין, למה אלוקים ברא את העם הזה שנקרא עם ישראל, למה? מה הוא עושה בעולם? מה התפקיד שלו בעולם? זו הקדמה שיאמר "ולכן צריכים לגזור ולגזור", כולם רועדים, מי יודע מה הוא רוצה לדבר. ורבי יצחק מוולאז'ין יושב ומחייך. אמר לו: איך קוראים לך? אמר לו: יצחק. אמר לו: מאיפה אתה? אמר לו: מוולאז'ין. אמר לו: מה, הדברים שלי כל כך משמחים אותך שאתה מחייך? אני מדבר בשם הצאר ירום הודו (הקיסר של פעם נקרא 'צאר', צר צורר...) איך אתה עושה ככה? אמר לו: אני שמחתי מאד לשמוע את הדברים האלה. אמר לו: שמחת? למה שמחת? הדברים שלי משמחים אותך? אמר לו: כן, כתוב בפרשת בלק שבלעם שחי לפני שלושת אלפים שנה אמר פסוק שתום וחתום, ועכשיו בזכותך הבנתי אותו. "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל א-ל" - **ברגע שיאמרו אומות העולם "מה פעל א-ל" - למה ה' פעל את העם המשונה הזה, עם ישראל באותו זמן "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל טרף"** (פסוק כ"ד). אמר: מה? ככה כתוב? אמר לו: כן, ככה כתוב, לכן אדרבה תמשיך לדבר. כולם סתרו את דבריו, עשו ממנו לעגוקלס והלך לעזאזל... ולא רק שהלך לעזאזל, אלא גם השר הלך [כלומר תפקיד השר שלו], בא הקומוניזם - גם הקומוניזם הלך. היום ברוסיה לפני כמה שנים שר החינוך אמר: אנחנו עושים אנציקלופדיה גדולה לתולדות רוסיה, תשעה כרכים ענקיים, ומקדישים כרך ענק בשביל חיי היהודים

בית האמן

איור וציור בכל חלקי התורה והלכה

270

הוצאת התורה והלכה

לפרטים: 054-8524202

מוקדי מכירת ספרי מכון אורח צדיקים ברחבי הארץ:

מוקד מרכזי מושב ברכיה מוסדות "חכמת רחמים" 08-6727523 / 9-105 * שלוחה 6

תל אביב בתאום עם המוקד בברכה	באג סניף בתאום עם המוקד בברכה	קריית גת תחשבה כהנא 050-4122761	ירושלים המסורה הפסודית רח' 02-537-2265
סניף רחוב ולמן שזו 052-3132692	בני ברק ישיבת "נסא רחמים" רח' עוניאל 26	אשקלון חמת חוריה 08-6750641	חיפה הרב יהודה חזן • המסורה הפסודית רח' 052-767-9513 הרב משה כהן • גבעת שאול רח' קהתי 054-844-8460
נתניה רחוב הרטום 054-8603283			

לקבוע

את גזר הדין!

"יבוצ בספרי הקבלה כי אחד התיקונים הגדולים ביותר
לבטל מהאדם את הגזרות ולפתוח את מצלו
אברואות, פרנסה והצלחה
זה פדיון נפש..."

judiz.com 053-7102380

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות
על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי

פדיון נפש כללי

160 ש"ח לשם

52 ש"ח לשם

או בעמדות
נדרים פלוס

08-6727523

(אפשר לשלוח הודעה, רו קווי, מענה 24 שעות)

למסירת
שמות
התקשרו:

ידע תדע

ספא של רבי חיים פלאגי רבי יוסף חזן כתב שו"ת "חקרי לב", והוא [רבי חיים] עשה שו"ת "חקקי לב".
בשירת דבורה יש פסוק "חקרי לב" (שופטים ה', ט"ז), ויש פסוק "חקקי לב" (שם פס' ט"ו). וספר גן המלך
חבר אותו רבי אברהם הלוי מחבר ספר גנת נודים, והוא היה רב במצרים. (בית נאמן גליון 389 בהערות).

למען תספר

כרכים על התוספתא בשם "חזון יחזקאל", ונכדו אמר לו: אני רוצה להיות כמוך. אמר
לו: אתה רוצה להיות יחזקאל אברמסקי? תישן תשע שעות! הוא התפלל: לישן תשע
שעות ולהיות רבי יחזקאל אברמסקי? אמר לו: אני ישן תשע שעות, כי הגוף שלי חלש
מהמכות, מבית הכלא בסיביר וכו', אבל חוץ מהתשע שעות האלה, אני לא מאבד שניה.
זה מה שחשוב לאדם. הבן איש חי מדבר על אדם רגיל שכדאי לו לישן שש שעות. כלם
יודעים את זה. ויש שעות הלילה יעסק בהם בבריאות נפשו על ידי עסק התורה (וכו').
על רבי יחזקאל אברמסקי, גזרו הארורים ברוסיה שיהיה בסיביר כמה שנים (כי הרוסים
אסרו ללמד ולהפיץ תורה). ושם יש שם קר אים של שלזשים מעלות מתחת לאפס כל
השנה! ויש אפילו מים שיש בהם ארבעים וחמשים מעלות, ולא נתנו לו אפילו סודר כמו
בו אדם. אז ביום הראשון שבא לשם אמר: רבוננו של עולם, כתוב בגמרא (ב"מ דף ק"ז ע"ב)
"הכל בידי שמים חוץ מצנים פחים" - ההתקרות זו אשמתו של האדם. (אמר לו: למה
לא התלבשת טוב? אם התלבשת טוב לא היית מתקרה). שגמרא (משלי כ"ב, ה'): "צנים פחים
בדרך עקש תומר נפשו ירחק מהם". (צנים לשון צנה). אבל אתה יודע שכאן בסיביר לא
נותנים לי להתפסות, אז עכשו הצטננות עליך, לא עלי... וכה היה. הוא היה שם בערך
שנה אחת, ואף פעם לא הצטנו! הוא היה צריך להיות שם כמה שנים, אבל השתדלו
עליו ועשו הכל והוא השתחרר תוך שנה. אחרי שהשתחרר קבל הצטננות... למה? כי
עכשו עליך החשבון, עליך להתלבש טוב. אם פעם אחת לא התלבשת טוב, או שצאת
מקרה, היית ישן ויצאת החוצה, והמעלות מחוץ לבית אחת מתחת לאפס. (בית נאמן גליון
385 אות א' והלאה ובהערה).

[בן איש חי ש"א פרשת וישלח אות א':] אל יחשב אדם על השנה שכל מה שתהיה ברבי
יותר יש בה תועלת לגוף. נכון שזה אמתי. השנה יש בה תועלת לגוף, מי שמנדד שנה
מעניו (שישן מעט), אחר כך ישלם בכפלי כפלים. החפץ חיים היה אומר לתלמידים
שלו: טעיתי בילדותי שנדדתי שנה מעיני יותר מדאי, עכשו אני לא יכול ללמד כמו שצריך
[שזה גרם לחלשה]. ככה אמר להם. והיו חכמים שרצו להדמות לאזון מוילנא שהיה יחיד
(ולא רק בדורו, אלא בכמה דורות לפניו ולאחריו בענין הזה) שהיה ישן שעתים בעשרים וארבע
שעות. היה תלמיד חכם אחד שרצה לעשות כמוהו, קבל לא אליכם שתיק חמט עטרה
שנה. למה? כי הוא רצה לישן שעתים ביום. אמנם הוא ישן שלש שעות, אבל הגוף שלו
דרש מנוחה. השנה היא תועלת לגוף. כתוב בפרקי דרבי אליעזר (פרק י"ב): השנה היא
רפואה לאדם וחיים לו, שגמרא (אבות ג', י"ג) "ישנתי אז ינח לי". אבל עד גבול מסים, אם
אדם ישן יותר מדאי, לא ירוח שום דבר. ארזבא, זה יזיק לו. שהרי הסכימו כל הרופאים
המבוקשים שאל יישן אדם בלילה פחות ממש שעות ולא יותר על שמונה שעות. נמצא
דבר זה מסכם אצל כל הרופאים. דשנה יותר משמונה שעות תזיק לגוף, והישן שש
שעות יצא ידי חובתו בבריאות גופו. לכן, אדם מיישראל שמחייב גם כן להשתדל בבריאות
נפשו הקדושה, - לא צריך לשמור רק על בריאות הגוף, שהיה כמו "חיה נהדרת", אלא
שילמד, שימצא חדושים בתורה, שימצא מתיקות בתורה - לא יישן יותר ממש שעות,
אחרי שיצא ידי חובת בריאות גופו ככה. האמת שלא כלם יוצאים ידי חובתם בזה, יש
כאלה שהם צריכים לישן יותר, אבל הבן איש חי מדבר על אדם רגיל. היה חכם אחד,
שמו הרב יחזקאל אברמסקי, זה חכם גדול שהיה פעם בסיביר, והוא כתב חבור עטרה

הלכה נאמנה

אם חובה להתפלל מוסף מיד אחר שחרית

תפלת מוסף בשבת. מרן פותח (בשולחן ערוך סי' רפ"ו ס"א) שיתפללו מוסף מיד אחר תפלת
השחר. ככה הטור כתב, מפני שתפלת מוסף היא כנגד קרבן מוסף שזמנו היה בבקר,
לכן טוב להקדים תפלת מוסף מיד אחר תפלת השחר. אבל אני הקשייתי על זה שהרי
בברכות (דף כ"ח ע"ב) מבאר שהיו מתפללים שחרית בשבת, ואחר כך הולכים לשמע דרשה,
ואחר כך מתפללים מוסף. אם כן היה הפסק בין שחרית למוסף. והראו לי שגם היעב"ץ
בספר מר וקציעה עמד על זה. ולכן אין בזה כל כך חייב, רק לכשתחלה לחבר אותם. אבל
בדעבד אם אדם ממהר, למשל אדם שצריך ללכת למקום אחר כדי לקרא להם בתורה,
ואחר כך עוד קריאה בתורה, הוא יכול להתעבד עם תפלת מוסף. והאחרונים אמרו עוד
משם. הרי זמן קרבן מוסף הוא בשש שעות אם כן למה לא נוכל לאחר תפלת מוסף?
והרב לבושי שרד (סי' רפ"ו סק"א) אמר שאדרבא מוטב לאחר ולהתפלל מוסף בשש שעות.
אבל העיר עלי הרב באור הלכה (סי' רפ"ו ד"ה מ"ד. ע"ש) שאם נעשה ככה, לפעמים
הצבור לא יחזר לתפלת מוסף [אם תהיה הפסקה בין שחרית למוסף]. וכיצא בזה אומר
הטור (סי' רל"ה) שהטעם שנוהגים להקדים להתפלל תפלת ערבית לפני זמנה, כי אם
יקבעו אותה בזמנה, תקלה לב לביתו ולא יחזר להתפלל. אז גם במוסף אותו דבר. אבל
אם אדם התאחר במוסף יש לו זמן לתפלת מוסף עד סוף שבע שעות, ויבדעבד זמנה
כל היום. (ולכן אם אדם התאחר [בדעבד] לא קרה כלום).

תפלת מוסף אחר קריאת התורה

זמן מוסף הוא אחר קריאת התורה. רבי חיים פלאגי יש לו ספר חקקי לב [ראה מדור
ידע תדע], והוא כותב שם (ח"א אחו"ח סי' ה') שבזמנו הייתה מגפה רחמנא לצלון בשנת
תקצ"ו באיזמיר, התפללו שחרית ומוסף בחד, ואחר כך היו הולכים לבית הכנסת מבין

אנשים וקוראים בספר תורה. אמר אולי יש בזה אסור, אחר כך אמר שאין בזה אסור
אם יש סבה לדבר. אבל הרב פה החיים אמר (סי' רפ"ו סק"ד) שעל פי הסוד (ע"ש בשער
הפנינות דף ע"ג ע"ב) צריך לעשות שחרית, אחר כך קריאת התורה, ואחר כך מוסף. לכן
אם אין הכרח לא עושים ככה, אלא כדאי להתפלל על הסדר.

"עם" עמך ישראל קבוצי מטה

הרב גן המלך (סי' קל"ד) אמר שהטעם שבכתר של מוסף [בשבת] אומרים "עם עמך
ישראל קבוצי מטה", הוא על פי תוספות בסנהדרין (דף ל"ז ע"ב ד"ה מננה) שהביאו בשם
תשובות הגאונים שאין בני ארץ ישראל אומרים קשה רק בשבת. למה? כי כתוב בחיות
הקדש בישעיה (פרק ו' פסוק ב') - "שש כפנים, שש כפנים לאחד". למה שש ולא שבע?
אלא הם אומרים כל יום שירה כנגד פנה אחד. ובשבת הם אומרים לקדוש ברוך הוא:
אין לנו כנף לומר אתו שירה. והקדוש ברוך הוא אומר להם: יש לי כנף - "מננה הארץ
זמרת שמענו" (שם כ"ד, ט"ז). עם ישראל עושים לי כנף. ולכן ביום שבת שהכנף הוא של
עם ישראל, אומרים "עם עמך ישראל". כי "עם עמך" הפרוש שיש ישראל עמך, והמלאכים
ספלים. איפה מצאנו ש'עם' פרושו עם העקר? יש לזה הרבה דגמאות. פעם מצאתי משנה
בברכות ככה, ושמחתי בה כמוצא שלל רב, אחר כך ראיתי שיש עוד הרבה הוכחות לזה.
(ע"ש בקונטרס הפללים בסוף שו"ת איש מצליח ח"א ערך "עם"). מה כתוב במשנה? "הביאו לפני
מליח בתחלה ופת עמו. מברך על המליח ופותר את הפת, שהפת טפלה לו" (ברכות דף
מ"ד ע"א). הביאו לפני מליח - דג מליח - ופת עמו. מליח יותר מדאי אי אפשר לסבל, אז
מביאים אתו פת לחם. והדיון הוא שיברך על המליח שהכל, ויכין בלבו לפטר את הלחם,
למה? כי הפת טפלה לו. אז המשנה אומרת "הפת עמו", והפרוש הוא שהפת טפלה לו.
למדנו מכאן שאם אתה אומר "עם" משמע הטפל עם העקר [ראה בעלון הגדול עוד
דגמאות ש"עם" משמע הטפל]. (בית נאמן גליון 389 אות א' והלאה).

מפעל זיכוי הרבים

שונה הלכות לשנת תשפ"ז

מעל עשרת אלפים עותקים
מחולק חינם בבתי כנסיות ומדרשות

יקירך ממתנינים לעילוי נשמה, אתה יכול להיות שותף
בזכויות, להצלחה ליום הנישואין/ההולדת, לברכה
בימי שמחותיך

360 ש"ח לשם ומאות אלפי אנשים לומדים ביום זה

בזכותך ולמעןך.

ההרשמה בעיצומה. כל הקודם זוכה!

להצטרפות לזיכוי הרבים התקשרו:

***9105**

ניתן לשלוח הודעות למספר זה | בעמדות נדרים פלוס